

резкий спад этих показателей, что сопряжено с кризисом 2008-2009гг. После этой депрессии показатели импорта и экспорта вновь постепенно повышаются, но после 2013 г. вновь происходит обвал, что обусловлено новым кризисом. Итак, наблюдается следующая закономерность: кризис, снижение объемов импорта/экспорта, их повышение, следующее понижение, связанное с очередным кризисом.

Также, можно отметить, что с 2008 года эти колебания заметно учащаются, поэтому в экономике Украины мало заметны периоды подъема и постоянства.

Таким образом, анализируя показатели внешнеэкономической деятельности Украины за последние 13 лет, можно выделить их циклические изменения и взаимосвязь с кризисными состояниями страны. Рассматривая эти колебания, можно осуществлять прогнозы, на будущее, что поспособствует повышению экономического роста страны.

Гречин В. М., Прийменко В. В.
НТУ «ХПИ»

ВПЛИВ ІНЖЕНЕРІЇ НА РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Актуальність теми. Наприкінці ХХ – початку ХХІ ст. глобальне суспільство зіткнулося з проблемами, обумовленими динамікою соціокультурних процесів, зростанням різноманіття форм штучного світу людини, створених інженерією, і нелінійністю інноваційних процесів в економіці. Найважливішими факторами, які актуалізували наукові пошуки в області інженерної освіти, виступають розвиток ринкових відносин, формування нової структури власності, зміна традиційних систем управління, розширення сфер підприємництва, виникнення середовища для розвитку бізнесу, підвищення рівня політичної передбачуваності та правової стабільності, поліпшення інвестиційного клімату. У результаті розширення сфер технічної діяльності людини відбувається розширення і сфер докладання професійної діяльності інженера, що, однак, не завжди супроводжується підвищенням культури та якості інженерної праці. У великому спектрі компетенцій інженера все більш важливу роль починає грати економічна компетентність, яка, проникаючи в усі структурні елементи його діяльності, знаходить статус його цілісній якості, позначеній нами як економічна культура.

При аналізі світового досвіду одним з ключових є висновок про те, що інноваційна здатність нації пов'язана не стільки з наукою, скільки зі станом інженерної системи країни, яка включає в себе як розробку нової продукції, так і організацію її виробництва та доведення до споживачів. Згідно сучасним уявленням, сутність інженерної праці укладено у створенні систем і процесів, які не можуть бути породжені природою без участі людини. Ця творчість є реакцією на конкретні потреби суспільства, а не випливає з необхідності застосувати результати відкриттів, зроблених в науці. Ці два процеси не мають між собою прямих зв'язків і в історії відомі багато випадків, коли інженери створювали системи, які змушували науковців серйозно змінювати свої уявлення про наукове знання. Таким чином, у своїй основі нововведення – це не наукова діяльність, пов'язана з пізнанням законів природи, а інженерна, в результаті якої створюються нові штучні об'єкти.

Радянська влада звела технічну інтелігенцію до рівня соціального прошарку, і соціальний статус інженера був дуже низький. Проблема полягає в тому, що протягом кількох поколінь українські інженери були відірвані від ринку як механізму постановки інженерних завдань. Основним постановником завдань за радянських часів була державна бюрократія, яка керувалася у своїх рішеннях головним чином міркуваннями політичної доцільності. У результаті цілі напрямки інженерної творчості не отримували розвитку, система зворотного зв'язку, що дозволяє коригувати конструкції створюваних продуктів у відповідність до вимог кінцевих споживачів, була відсутня. Але світовий досвід однозначно показав, що нововведення, що виникли за запитом ринку, мають набагато більшу ефективність, ніж нововведення, створені для демонстрації споживчих можливостей нових технологій.

Необхідні радикальні заходи у всій структурі формування інженерної системи країни. Повинен бути піднятий престиж інженерної професії, не на словах, а на ділі – у вигляді збільшення заробітної плати, компенсацій за використання інтелектуальної власності тощо. Потрібна державна підтримка системи підготовки інженерів, починаючи з викладання науково-технічних дисциплін у середній школі до аспірантури в технічних вузах. Потрібно створювати програми для розвитку інженерної системи країни. Прикладом може бути передвиборча програма ректора Національного Технічного Університету «Харківський Політехнічний Інститут» професора Сокола Євгена Івановича. Мета цієї програми: «НТУ ХПІ» повинен стати інноваційним, дослідницьким технічним ви-

щим навчальним закладом нового типу, що інтегрує передові навчальні технології, міждисциплінарні наукові дослідження та наукоємні технології світового рівня для підготовки інтелектуальної, інженерної еліти для економіки України. Адже саме інженерна система, яка поки ще зберегла свій потенціал, є базовим ресурсом підприємництва та всієї української економіки при переході її в інноваційну фазу розвитку.

Грідасова К. Г.
НТУ «ХП»

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО СУТНОСТІ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних умовах поглиблення кризових явищ та посилення невідзначеності зовнішнього середовища пріоритетними завданнями в діяльності вітчизняних підприємств стають підвищення фінансової стійкості та забезпечення економічної безпеки своєї діяльності.

Питанням вивчення сутності фінансової стійкості присвячені праці багатьох вчених. Детальне вивчення означених в працях питань виявило значну сукупність позицій вчених щодо сутності фінансового стану та чинників впливу на нього, що обумовило необхідність уточнення сутності самого поняття «фінансовий стан» з метою подальшого визначення найбільш визначальних важелів його забезпечення та стабілізації.

Дослідження наукової думки в галузі теоретичного забезпечення фінансового стану підприємства виявило відсутність єдиного підходу щодо його тлумачення, а компаративний аналіз існуючих в літературі позицій дозволив виділити низку функціональних підходів (табл.1)

Таблиця 1 – Систематизація наукових підходів щодо сутності поняття «фінансовий стан»

Підхід	Фінансовий стан – це
Якісний	Потенційна можливість, спроможність ефективного здійснення діяльності
Сукупний	Сукупність виробничих сфер діяльності підприємства, що визначають її ефективність
Ресурсний	Сукупності наявних фінансових ресурсів, капіталу тощо
Системний	Складна інтегрована система діяльності підприємства